

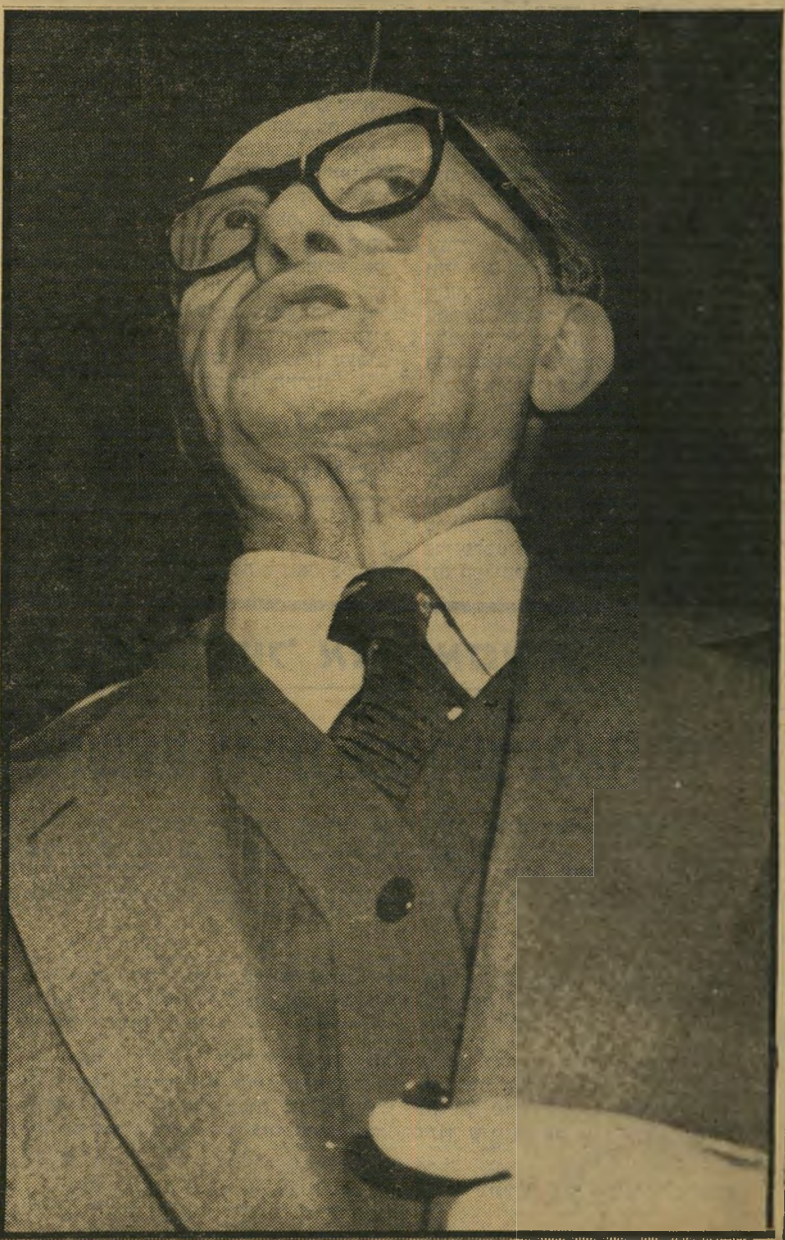

על אשר התרחש
בתוכני הממשלה השבוע
הדרמאטי שבו „עמד בגין ליפול“

הפוטוש הנגד של בגין

עזר וייצמן: „שהממשלה תישק בחחתי“!

מנחם בגין: הספדים מוקדמים מדי

מ עוזם, בכל תולדות ממשלות ישראל, לא התחוללה דרממה כה סוררת וקולגית, כמו זו שנערכה בישיבת הממשלה ביום הראשון השבוע. במרכזה של הסערה ניצב שר הביטחון עזר וייצמן. למרות שהדיון בממשלה — השלישי בסידרה דיוגיה על נוסח התשרי בות לשאלות שהציגה ממשלת ארצות הברית בקשר לעתיד האוטונומיה לערביי השטחים המוחזקים, כפי שהיא מוצעת בתוכנית השלום של מנחם בגין — היה רווי מתח מתחילתו, הוא התנהל בצורה רצינית עד לרגע מסויים. היה זה הרגע בו הוצג בפני השרים הנוסח הסופי והמסוכס של נוסח התשובה כפי שהתקבל על דעתו של ראש הממשלה.

עזר וייצמן לא יכול היה עוד להבליג. הוא התפרץ בשטף של צעקות והערות קורניות, שנתנו פורקן לזעם שהצטבר בו. ביטויי הזעם שלו כונו לעבר הממשלה כולה ובמיוחד לעבר שר החוץ משה דיין. התרגשותו גברה מרגע לרגע. ככל שניסו כמה מהשרים להרגיעו, נראה היה כי הם רק יוצקים שמן למדורה שלהטה בו. עזר נטל את ערימת הניירות שהיתה מונחת לפניו על שולחן הממשלה, הטיח אותה בזעם לעבר עוזריו שישבו מאחור. לא ניתן היה עוד לעצור את התפרצותו. הוא זעק, הטיח ביטויי גנאי שהגיעו לשיא באימרה: „שהממשלה כולה תישק לי ב' תחת!“ כלפי משה דיין, שישב חיזור ליד שולחן הממשלה הטיח עזר: „שהעיוור הזה יקפוץ לי!“ או „שבעה חודשים הוא מושך אתכם באף!“ דיין המופתע נוכח ה' התקפה הישירה והגלויה עליו ניסה להתייגן כשהוא חוזר שובו ושוב כמתנצל ב' אוזני השרים: „מה הוא רוצה ממני?! מה הוא רוצה ממני?!“

כדי לצנן את הרוחות הוכרזה הפסקה בישיבת הממשלה. השרים יצאו למיסדרון. שם רק התלקחה חמתו של עזר וייצמן מחדש. קריי אותו הדדו בכל רחבי הכניון. „הממשלה הזאת אינה מתפקדת!“ צעק באוזני השרים, „הממשלה אינה מסוגלת לשרוט! היא לא שווה שום דבר!“

הגורם הישיר להתפרצות היתה ההרגשה המיידית של וייצמן, שנוצרה במהלך ה' ישיבה, כי הוא הולך שולל, רומה ונבגד, הן עליידי ראש הממשלה והן עליידי כמה מהשרים. היו אלה שרים שבישיבה הקרי דמת, ביום השני בשבוע שעבר, התייצבו כביכול לימינו של וייצמן ותמכו בנוסח התשובה שהוא הגיש לממשלה. עוד לפני שבוע היה ברור לכל כי הרוב המוחץ ב' ממשלה מתייצב לצידו של וייצמן. רוב השרים שקיבלו אז את רשות הדיבור תמ' כו, כל אחד בסיגנונו ובטרמינולוגיה ה' מיוחדת לו, כמתן תשובה חיובית לארצות ה' הברית, כזאת שיהיה בה כדי לתרום לחי' דוש המשאומתן הישיר עם מצריים. והנה, לפתע, שינו הכל את טע' מם. הם היו מוכנים לתמוך ללא פייג ותנאי בנוסח ראש הממשלה, למרות שהיה ברור להם שהוא מהווה תשובה שלילית לאמריק' אים ופותם את הגיזע על המשך המשאומתן הישיר עם המצרים.

עוד ביום השישי האחרון, כשנפגש עם ראש הממשלה בביתו בירושלים, היה נדמה לו כי מנחם בגין עשוי לתמוך בנוסח שלו תוך שינויים קלים. בנוסח של וייצמן היה כלול פסוק שאמר: „מקובל על הממשלה שבתהליך השלום ניתן יהיה לסכם לאחר חמש שנים את הסטאטוס הקבוע של יהודה, שומרון ועזה.“ באותה פגישה הציע בגין לקבל את הצעת התיקון שהועלתה ע' השר משה ניסים ובמקום המילים „הסטא' טוס הקבוע“ להכניס את המינוח „סטאטוס שונה“. וייצמן היה נכון לכך, הלך לביתו בהרגשה שהושג סיכום בינו לבין ראש' הממשלה.

כאשר בתחילת ישיבת הממשלה השבוע חולק לשרים נוסח התשובה של בגין, היה זה נוסח שונה לחלוטין מהצעתו המקורית של וייצמן. אבל וייצמן היה מוכן לקבל גם אותו. הסעיף השני בנוסח זה אמר: „ממשלת ישראל מביעה את הסכמתה כי חמש שנים לאחר הפעלת האוטונומיה ה' מינהלית ביהודה, שומרון וחבל עזה, ש' ייתכנס לתוקפה עם השכנת השלום, יידון ויוסכם טיב היחסים העתידיים בין הצדדים, לרבות מעמדם של אזורים אלה. הם צד כלשהו ידרוש זאת. והנה, כאשר הוגשה ההצעה ל'